

Abstrakt

Cieľom tejto diplomovej práce je analyzovať schopnosť ľudského ucha počuť malé rytmické odchýlky v rečových a nerečových frázach. Prvá časť obsahuje teoretický základ pre štúdium rečového rytmu a sumarizuje výskum, ktorý bol doposiaľ v tejto oblasti vykonaný. Zameriava sa predovšetkým na percepčnú povahu rytmu, koncept P-centier, a prináša komparatívnu štúdiu rečového a hudobného rytmu s ich spoločnými vlastnosťami a funkciami. Teoretická časť je zakončená analýzou potenciálnych vplyvov lingvistického a hudobného tréningu na produkciu a percepciu rytmu, a následne sú sformulované hypotézy a výskumné otázky.

Praktická časť obsahuje percepčný experiment, ktorý bol vytvorený za účelom preskúmania schopnosti identifikovať rytmické manipulácie v krátkych rečových a nerečových, tj. perkusívnych, frázach. Na experiment sme vybrali krátke anglické frázy a ich rytmicky pozmenené ekvivalenty. Respondentom boli následne predstavené páry rečových a nerečových fráz a ich úlohou bolo identifikovať rytmické nezrovnalosti medzi nimi.

Výsledky zvýraznili niekoľko rozdielov v povahe rečového a nerečového rytmu. Kým prítomnosť prízvuchných slabík napomáha vnímaniu rytmických odchýlok v reči, pre nerečový signál takáto skutočnosť preukázaná nebola. Úspešnosť v experimente sa znižuje spolu s narastajúcou dĺžkou fráz, a rytmické manipulácie sú identifikovateľné keď ich dĺžka dosahuje približne 60-70 milisekúnd. Žiadna korelácia však nebola preukázaná medzi súčasným alebo predchádzajúcim hudobným tréningom a úspešnosťou v experimente. Jediná premenná, ktorá ovplyvnila výsledky a zlepšila úspešnosť v experimente bola úroveň anglického jazyka. Nízka úspešnosť v cross-modálnom bloku, ktorý využíval predpokladané umiestnenie P-centier v reči, predkladá otázky o vplyve iných faktorov na ich presnú polohu v rámci rečovej fráze.

Kľúčové slová: percepcia, rytmická senzitivita, P-centrum, hudobný tréning